

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.6.24

FR. ZAMBECCHARI ELEGIAVM LIBER-BONONIAE, 1497

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.6.24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.6.24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.6.24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.6.24

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.6.24

INCUNABULI

M
6
24

Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

VIII
B3

M. 6. 24

1040

711

Franco ZAMBECCARI

Epiſtol.

Bonon. 1497;

M. 6. 24

Elegiarum lib
amoribus Lib
7 Phylochrisi.

Bibliotheca card. Thome Scorzii Senensis, dilectissimi
filii 1700

V^{IR}TVSTRISSIMV^{IR} PR^{IN}C^{IP}ES
FORI VII DOMIN^{VS} DOMIN^{VS}
IVM PINVM ORDELAPHY FRAN-
CISCI ZAMBECHARII EQVIS ET
POETAE LAVREATI PREFATIO: IN
Q^{UA} VASDAM DE PHILOGHYSI ET
CHRYSEAE AMORIBVS ELEGIA.

AXIME VFLLEM PRIN-
ceps illustrissime ut ea mihi & in-
genii: & doctrinæ facultas esset:
quæ dignum aliquid præstantia
tua præstare posset: Cæterum ita
mihi forte cōgitit: ut longo inter-
vallo meritis tuis par esse nō pos-
sim: qūm enim perscrutatione prosequor splendi-
dissima celstitudinis tuæ merita: nimirum te non mō
nobilissimi generis tui: non modo patriæ: sed rei mi-
litaris clarissimum quoddam iubar: ac lucidissimum
sidus esse iure mihi persuadeo: fere & enim in prima
iuuētute inuictissimus comes Iacobus picininus he-
ros ille mauortius nominis tui celebritate impulsus
consilio atq; opera tua in maximis difficillimisq; re-
bus usus est: apud quē tanta uirtutis tuæ monumen-

A. ii

eliquissimis Christi sponsa eccl[esi]ate
re in optau... Nunc amplius natus Venet
si studic... atuq[ue] elaborauit numerosi exercitus l
... Vnde nisi tua sponte digressus fuisses
amplissima p[ro]mia cōsecuturus fueras. Nunc uero fœ
licissimo atq[ue] glōriosissimo duci mediolani adeo car
rus optatusq[ue] es: ut ipse sibi gratior esse non uideat.
Ad hæc accedūt alia q[ui] plurima: quæ te profecto sup
astra euehunt: nam qua diligentia/qua caritate/qua
liberalitate/urbis tuæ mœnia errestisti. Q[uanto] p[ro]te
rea ingenio arcem constituendam curasti munitissi
mam: Cuius ope ac clypeo ciues tui oīa bellicæ cla
dis pericula aspernari facillime possūt: Q[uomq[ue]] re
ligione Numam pomplium superes: id quod diui
Hieronymi templū: cuius auctor fuisti: haud obscu
re præ se fert: Certe: quod Aristidi cōtigisse legimus
tibi conuenientissimū foret: ut iustus agnomine dice
reris: Sed quom cæteris uirtutibus alios longo inter
uallo post te relinquas: certe humanitate/ clæmētia/
liberalitate/gratitudine/superare te ipsum uideris: q[ui]
omnia consideratione complexus: diu/ac multū co
gitaui/an quasdam de philochrysi atq[ue] chrysæ amo
ribus elegias celsitudini tuæ exigui muneris loco da
rem: quas inter maximas occupationes/paucissimo/
rum dierum spatio:ludens composui; non quia non

di . . . ummæ fœlicitati res meas non sibi us
pot... nūminī tuo esse dicatas: Verum quia aerere
non esse munuscum hoc meū meritis par tuis am/
plissimis. Cæterum quom animo occurrisseñt maiori
rum nostros exempla q̄ plurima: Qui ad grauissi/
nos philosophos & amplissimos tum imperatores
tum reges nō erubuerunt his meis elegiis, multo la/
sciuiora poemata scribere: Tandem proposita mihi
nonnulla spe munuscum hoc meum quālibet ex i
guū illustrissimæ dominationi tuæ nō ingratissimū
fore: hoc opusculum tibi dedicare constitui. Animi
igitur promptitudine atq; deuotione perspecta ac/
cipias uelim has meas qualescunq; musas clemen/
ti gratoq; animo. Porro si ingenii mei industria te
delectatum cognouero: res abs te p̄clare gestas car/
mine meo illustrare contendam: Simul autem cum
opusculo hoc meo me quāuis exiguum seruulū cel/
litudini tuæ offero atq; dono do.

(Cleopatra) nūris olim dixit ad beccari
Q. nouum ceterum inservit letat
Hoc ergo nūrum p̄nches diuina futura
Numi: il nūri es nūris ab eo genis
T. quibus est quies dum multa bocharti p̄nches
Dicitur ceterum p̄poco t̄p̄pocis q̄to
T. quibus est quies dum multa bocharti p̄nches

Raelaphæ splendor p̄claraq;
O decus o patriæ lumen honos,
Salue belligeros inter clarissime princeps:
Qui potes herculea maxima quæq; manu:
Qui mauorte satus ualidis & uiribus esse
Ingenio:& magno crederis hercle animo.
Nam neq; pellides nec me duce troius hector
Aequabit laudes inclite pine tuas.
Nec te sylla magis ualidis laudatus in armis:
Nec marius fuerit:quos sua sæcla canunt:
Nec scipio ille potens romanæ gloria gentis:
Nec par sit meritis annibal ipse tuis:
Sed neq; alexander: nec cæsar iulius unq;
Iudice me pino clarior esse potest:
Quod si fata sinent/& mitia sydera longos
Te decus italiæ uiuere posse dies:
Qui nunc es fama toto notissimus orbe:
Imperio subdes maxima regna tuo
(Crede mihi) uates olim dixere poetas:
Quorum cinixerunt laurea ferta caput.
Hoc ego nimirum princeps diuine futurum
Nuntio: si uati est uerus apollo deus
Tempus erit claras qum multa poemata laudes
Dicent:cum phœbo thespiadūq; choro
Tempus erit chartis tua qum preconia multis

F

ount: omnes qum tua gesta canent
Alter æneas:& fies alter achilles
Qui tua facta canat alter homerus erit
Non unus fuerit maro:tu tamen omnibus hercle
Vatibus ipse satis (sis licet unus) eris
Inter & extremos numerabor deniq; uates:
Nomen & extollet nostra thalia tuum
Tu tamen interea quodcunq; est accipe munus:
Accipe deuota carmina scripta manu
Accipe chryseæ & philochrysí mitis amores
Accipe iam uultu munera parua pio.
Q umq; graues animo curabis pellere curas:
Tunc nostros elegos inclyte pine legas.
Illic inuenies qualem gerat alliger archum
Ille puer:uibret qualia tela furens.
Illic inuenies qua falli foemina possit
Arte:quibus laqueis sit tetinenda tibi
Illic inuenies falsæ periuria linguæ:
Et contempta illic numina magna deum:
Illic inuenies q castis foemina uerbis
Contegat ardores cautior illa suos
Illic inuenies sermonis munera grata
Quo magnas uires suscipit ignis edax
Illic inuenies uarium & mutabile numen
Fortunæ:in lachrymas gaudia uersa graues

Illic inuenies crudelia uulnera cordis
Quæ dat suspicio dura inimica boni.
Illic innenies tristissima iurgia: minas:
Bellaq; non solitis sanguinolenta modis.
Illic inuenies redeat q; pronus amator:
Q um fundit minimas mollis amica preces.
Illic inuenies multos uariosq; dolores:
Qui miseris lacerant dilaniantq; animos.
Dum iubet ex oculis miserum discedere amantem:
Gratis:dum quisq; gaudia tanta rapit.
Illic inuenies muliebres scilicet iras:
Quas læsæ gaudent continuisse animo.
Illic inuenies crudelia funera tandem:
Quæ præbet miseris heu peracerbus amor.
Et quicquid citherea mali saeuissima tradit:
Dum libeat semper nostra thalia canet.
Ergo legas placido princeps clarissime uultu:
Quæ uenit ante tuos iam mea musa pedes.
Quumq; leges nostros captato tempore uersus:
Diue precor serui sis memor usq; tui;
Qui teneas magna nostra hæc præcordia dextra:
Cui sis ac fueris tempus in omne deus .

R. CISCY ZAMBECHARII EQ. VI
TIS ET POETAE LAVREATI EPI-
STOLAE DE AMORE PHILOCHRY-
SI ET CHRYSEAE ET IN HAC PRI-
MA EPISTOLA DECLARATVR PRIN-
CIPIVM AMORIS PHILOCHRYSI
ROGATVRQ VE CHRYSEA: VT A-
MORI COLLA SVMMITTAT.

Philochrysus Chrysea.
TO SOLET IRATI CON-
strictus ab ungue leonis
Quam cupid infelix dissimulare
fugam
Scilicet indomitum quærens lenire
furorem:
Dum supplex uictas porrigit ultro manus
Ast ubi deposita tandem formidine quærit
Effugere: hunc rapido diripit ungue leo:
Sic chrysea meum rapuit uenus impia pectus
Strinxeruntq meas uincula dura manus,
Dumq mea insueto terebrantur pectora telo
Desine iam dixi desine diua precor
Non ego diua tuum lesi pulcherrima nūmen:

B

Tela cupidineas & sequar usq; faces.
Sic fatus letale p̄mens sub pectore uulnus
Vix paucos potui dissimulare dies.
Inde ubi uisa uenus falsis confidere uerbis:
Eripui audaci pectore tela manu.
Nulla mihi rebar discrimina posse nocere
Grata puella mihi nec puer ullus erat:
Atq; cupidineas fraudes uenerisq; uenenum
Ridebam ueteris īmemor ipse mali:
Tum uenus alligerum telis pharetraq; superbū
Alloquitur natum tristia dicta ferens.
Ut fuerit quōdām mea magna potentia nosti:
Et tua q̄ fuerint tela tremenda tenes.
Linquere sidereoq; maxima numina cœlos
Iussimus: inq; humili fecimus esse solo.
Plectro olim posito qui mundū lumine donat:
Te duce thessalicos egit apollo boues
Adde q̄ omnipotens hominum rex atq; deoq;
Sæpe dedit uictas iuppiter ipse manus.
Atq nullus erit nobis qui ponat honores
Præterea:& cœlo numina nostra cadent.
Est & n. imperium qui gaudet spernere nostrū:
Est tua qui temnit tela facesq; meas:
Securus philochrysus amat ridere p̄cantes,
Poscentesq; pia numina nostra prece.

2

Q uare age nate tuis cœlo delabere pennis :
Inq̄ hominem sœui qua potes arte precor
Hæc ubi dicta: uolat celeri uelocior euro,
Tela manu gestans in mea damna duo
Dumq; furens notas obseruat peruigil ædes:
Q uæ me sœua petant aurea tela parat .
Ecce autem longus miserum me deniq; somnus
Deserit:& molli cogit abire toro.
Inde ubi tempus adest mensis/dapibusq; paratis
Accumbo:& lautus sumitur ore cibus:
Tum demum egredior gratos uisurus amicos :
Vt longum amoueant ocia blanda diem .
Ast amor intento ualidis tum uiribus arcu
Disce inquit uires iam philochryse meas .
Aurea nāq; tuum ferient nunc spicula pectus
Præterea in nostras non redditura manus
Tela petent niueum chryseæ plumbea pectus
Q uæ te quæ uultus sit fugitura tuos:
Dixit & a ualido dimissa sagitta lacerto/
Letiferum cordi uulnus onusq; dedit:
Addidit & nota custodes calidus arte :
Ne tantum medica uulnus abiret ope.
Obseruant miseri postes suspiria cordis/
Curæq; & gemitus nec sine uoce dolor.
Hic pallor maciesq; sedet semperq; fluentes

B ii

Hic lachrimæ: hic mortis irrequietus amor.
Hinc mihi nulla quies nullus mea pectora somnus
Mulcet: & exiguis carpitur ore cibus.
Sola places misero virgo pulcherrima cordi;
Teq; mihi solam noxq; diesq; refert.
Chriseæ nomen fuluo mihi charius auro:
Dum uigilo semper sedula lingua uocat.
At qum difficilis tandem mea membra resoluit
Somnus: te lachrimans aurea nimpha uoco.
Quoq; tua peream virgo pulcherrima forma:
Mens est ante tuos procubuisse pedes
Et miseras efferre pces quas pectore in imo
Iampridem scriptas promere iussit amor:
Hoc chrysæa uelim phœbo tibi clarius esse:
Q d' mihi tu uita es charior ipsa mea.
Anteq; scylla rapax pelagi formido sicanus
Edere latratus desinet atral canum:
Altera q rapiat misero mihi fœmina pectus:
Pulchra licet fuerit q citherea magis.
Vsq; adeo ualidis retines mea corda catenis.
Dūtaxatq; tuum cogor ad imperium.
Et quocunq; meos contingit uertere gressus
Te solam paßim lumina nostra uident.
Aut si quis roseo de te gratissimus ore.
Eloquitur uultus & mea corda tenet.

3

quis miseri forsan contemptor amoris
Me uidet insano cogitat esse animo
Sensurus peior meos si sciret amores
Q d' me diua tui numinis urit amor,
Quo dea sis forma uenerem, sed pallada uincens
Ingenio: nitar ipse placere tibi.
At superi quos nulla hominū mendacia fallunt,
Norunt me uires consuluisse meas :
An perferre oneris tantum mea pectora possent
Anq; esses humili tu dea digna uiro :
Indignusq; tuis meritis imparq; uidebar :
Contempsiq; animi grandia iussa mei.
Sed quia non ratio metuendos gignit amores:
Nec metuit leges alliger ille deus :
Qui uenit ex casu, quem suadet & ipsa uoluptas,
Sæpe & ab inuitis est tolerandus amor.
Talis corripuit certe mea pectora flama,
Imposuitq; meis uiribus impar onus,
Inde uel inuitum torques pulcherrima pectus
Diua tenes laqueo pectora nostra tuo.
At tibi qd' nostræ nequeunt promittere laudes :
Præstabit pura, atq; inuiolata fides
Vnica curarum nutrix hospesq; mearum:
Ipse tui custos semper honoris ero.
Hinc fluxere mei parcissima signa doloris :

B iii

Vt uideas flāmas parcias ipsa meas.
Nil mihi dulce tñ sine te: mihi sola uoluptas
Tu mihi delitiae tu mihi dulce bonum.
Et formæ chrysea tuæ par femina nulla
Ingenioq; tuo iudice me fuerit.
Nec latona graues/magnæ perpessa furores.
Iunonis ualeat se tibi ferre patem
Quæq; iouis felix humeros onerauit amicos
Inuideat meritis nymphæ decora tuis
Quare supplicibus quæso tua numina uotis:
Vnica spes cordis solaq; uita mei
Nympha precor miserere mei: qui numen adoro:
Et miseris lachrymis prosequor usq; tunim.
Viuit in ardenti fretus te spiritus igne:
Expectatq; piæ munera magna manus:
Ergo age nymphæ precor tatos auerte dolores:
Quodq; pium est serui iam miserere tui.
Vtq; amor ipse mori miserum me maximus urget:
Sic tua me pietas uiuere magna sinat.
Atq; humiles si forte preces tua numina spernant:
Me miser in toto non erit orbe magis.
At simul ipsa necis dederis durissima causam:
Nolueris tanti causa fuisse mali.
Atq; piis lachrymis crudelia funera flebis
Et dices iussi te philochryse mori.

4
... mōntem quāres mihi reddere uitam
Idq; tibi magni causa doloris erit:

Chrysea Philochryso.

Hac epīstola suadet Chrysea Philochryso: ne turpi
amore se corripi sinat; sed honeste casteq; tantūmo
do amet.

Cilicet afflīcta digestas mente tabellas:

f Et legi lachrymis carmina plena tuis.

Sed quāe causa tuū fœdauerit impia uultū

Nescio splendidior quo neq; phœbus erat.

Nec uestigandi quāe tanti causa doloris,

Impetus est animo iam philochryse meo.

Ne quod ab ignito stultis contingere ferro

Assolet: hoc cura porrigat ista malum:

Dum causas miseri cupio temptare caloris

Ne flāmis uras pectora nostra tuis.

Quid iuuat iste dolor? quid tanta insania confert?

Quid prodest tantis te macerare malis?

Quid mihi ut imēsum reddas philochryse dolorē?

Vtq; tuum soueas nescius ipse malum.

Hæc iacturā mea est nostrīq; miserrima sexus:

Vt sit uel partis lachryma mixta malis.

Impius ille quidem qui duro colla capistro

B ivii

2

Continet; & seruum te iubet esse sibi:
Cuius & ipse cito sequeris uestigia gressu.
(Crede mihi) fallax est philochryse deus.
Occupat ille ferox rationis iura locumq;
Nec sinit ingenio uiuere quēq; suo.
Heu quo/quo te blandus agit philochryse cupido
Heu quo te miserum uerbula blanda trahunt
Non decet hoc studio q; tanto quæris amice.
An nescis quæso qd' petis esse nephias?
Nam qd' utriq; paret certe si quæris honorem:
Diffugias cunctis qd' petis ipse modis.
Hoc satis esse tibi debet satis atq; uideri:
Q d' tuus est certe non mihi uilis amor:
Dum nil turpe petas: dum nullo criminè famam
Nostram oneres: noster dum sit honestus amor.
Q d' mihi si grato tandem promiseris ore:
Nullo modo noster tempore deerit amor.
Ipse sed iratax sentires uulnera linguae:
Et quid femineus posset amice furor:
Si faceres multum quo gaudet uilis amator:
Ut peteres casto non placitura animo:
Ergo cupidineasq; faces/ saeuumq; furorem
Comprime/ & optatis disce carere malis.
Tuq; audax obsiste hosti: qui prælia prima
Vicerit: ille minus tela secunda timet:

Philochrysus Chryseæ.
Hac epistola amoris uehementia se moriturum phi
lochrysus ostendit nisi Chrysea minorat rogarq; fie
ri sibi cum ea loquendi potestatem.

Oelix diua magis fuerā (mīhi crede) futur⁹
f Vnica spes uitæ subsidiumq; meæ
Si me infelici nunquam gestasset in alio
Mater: siue illi iuno negasset opem:
Aut si qum genitus fueram: me fata tulissent:
Vltimus ut fieret primū idemq; dies.
Nec mīhi q; fuerat cadmeis dentibus olim:
Fouisset uitam longior hora meam:
Filaq; cœpisset lachesis / rupisset & uno
Tempore: uenissent uitaq; morsq; simul.
Nam neq; me tanto præmeret fortuna labore
Nec gemerent tantis pectora nostra malis:
Hei mīhi dum læti labuntur molliter anni:
Inuidia delitiis fata fuere meis:
Nec satis est duro q; nunc seruire tirāno
Cogor: ni fias impia & ipsa mīhi.
At tibi si miserum donauī donoq; pectus:
Si domina es cordis morsq; salusq; mei:
Cur chrysea fidem fidum / cur spernis lamorem?
Nec flectis meritis ferrea corda meis:

Si fraus nulla tibi nostra prætenditur arte:
Cur me marmoribus durior ipsa necas?
Cur te non flectunt lachrymæ gemitusq; frequētes?
Nec quæ suspirans languida uerba loquor?
Pacem oro uirgo, pacem miserere precantis:
Vitam sæpe capit hostis ab hoste prece.
Et si forte meo gaudes durissima casu:
Si mea mors animo est grata futura tuo.
Hoc abste misero saltem donetur amanti:
Da mortem & mortis da mihi quo^{rum} genus.
Eripe me laeto tantis ecladibus oro.
Mors misera uita gratiōr esse solet.
Quicquid n. chrysæa tibi mea flāma placebit:
Non animum poterit lædere diua mēum.
Sic mea traiecit quondam qd' pectora telum:
Imperat; imperium; subsequar ipse tuum.
Utq; hominum diuumq; ignes tua forma meretur;
Quæ mihi ue misero funera sacra dabit:
Sic tua non possit grauis indignatio flāmas
Pectore flagrantí dissoluistæ meo.
Ac ueluti rapidum si quis factō agere flumen
Non sinat in uariis spargere membra uiis.
Augetur maiore furens & fluctuat æstu.
Secum multa trahens & sine lege fluit:
Non aliter qm diua meo te opponis omori.

6

Augenturq; ira uulnera nostra tua.
Vror:at ipsa faces sœuis ardoribus addis:
Dum chrysea ignes reprimis arte meos.
Quare per miserios supplex te queso dolores:
Perq; ignem nostra qui coquit ossa precor:
Ignare chrysea meæ miserere iuuentæ:
Teq; mei pigeat nymphæ decora malæ.
Me miserum miserare precor quem uita relinquit
Ut nix a calido sole soluta fugit.
Nil nisi te semper flagranti pectore uoluo:
Omnis. & in uultu stat mea cura tuo.
Atqui si te nulla mihi clementia flectat:
Heu didon læto subsequar ipse meo.
Vtq; illi miseræ fatalem tradidit ensem:
Troyus æneas sic mihi tela dabis:
Et quoniā maiora mei sunt uulnera cordis:
Littera quā ut possit maxima quæq; loqui:
Supliciter geminas tendens & in æchera palmas,
Nunc tua iam moriens nūmina magna precor:
Ignes ut liceat coram mihi dicere sœuos:
Qui crutiant pectus dilaniantq; meum.
Qd si p magno factura es munere: quæso:
Nunc et hoc digitis charta notata tuis.
At duce te compos si tanti euasero uoti:
Exurgent dono languida membra tuo.

Quiq; paratus erat miserum iam linquare corpus:
Spiritus incipiet mitior esse mihi.
Ast equidem si dura meo luctabere uoto:
Immatura mihi funera sponte dabo.
Ut tandem infelix animus fessusq; quiescat:
Dum poterit curas destituisse graues.

Chrysea Philochryso.

Hac epistola declarat Chrysea Philochryso se quæ
q; cupidinis exuri facibus & se ei clementer fore polli-
cetur dummodo offeratur occasio tuis.

I mir; philochryse meo charissime cordi
n Agnosco flamas dulcis amice tuas: (nus
Q uoq; magis lagues maiusq; i pectori uul-
Insidet: hoc possum consulere ipsa minus
Acueluti qum larga cadit de montibus unda:
Dum parat inferius occuluisse solum:
Exiguū lapides tenui celantur arena:
Sed magis hoc multo marmora magna patent
Q uo maiore tuum dicendi lumine quæro
Pectus ab inceptis posse mouere tuis
Tanto amor infelix maiores hercule uires
Suscepit ingeminans uulnera sæua manu
Id non ergo tuum lateat charissime pectus
Dilectum esse mea te mihi luce magis.

Nec me adeo sœuam / nec tam me crede scelestam :
Vt cupiam mortis causa fuisse tuæ.
Atq si tantum sceleris crudelia fata
Permittant: mortis sim comes ipsa tuæ :
Quid mihi mortal is possit concedere uita:
Quæ sit crudeli funere mæsta tuo?
Dum uidet halcyone dilecti membra mariti
Frigida: qui fœuis obrutus esset aquis.
Viuam inquit cœyx tua post crudelia fata?
Ipsa tuas umbras chare marite sequar .
Dixit: & horrisonas se se deiecit inundas ,
Funera dilecti sponte secuta uiri .
Non aliter laniata comas / lachrimansq; gemensq;
Officio sequerer te philochryse pio,
Nec quicq sic esse tuum philochryse putato :
Vt non sim multo iam magis ipsa tua!
Nam qd uisa pio fuerim crudelis amoris
Non est durities insimulanda mea
Quippe tuos ignes noram sœuumq; furorem:
Et quæ te cogunt tela cruenta mori:
Sed uetuit deus esse piam / qui cogit amare
Et dederat cordi plumbea tela meo.
Idem crædo tuis lachrimis impulsus / amare
Imperat / utq; tuis obsequar imperiis
At tu ne properes / tantis; sed cōmoda rebus

Tempora sunt animo concipienda tuo.
Expectat: gressusq; tenet quandoq; uiator :
Dum tumet insolitis turbidus amnis aquis.
Sic reprimenda reor subeuntis uota furoris.
Quom sint haec miris impetuosa modis.
Insanum subiisse reor discrimina famæ:
At tutum est capta querere magna die.
Qd' non est hodie poterit cras forte parari
Fœlix qui proprio tempore cuncta facit.

Philocrysus Chrysea.

Hac epistola supplex orat Philochrysus ne differat
Chrysæa uoluntati suæ moré gerere qñquidē si lon
gior mora fiat/ aut mortuus est/ aut in remotissimas
terras profecturus.

Vm misero chrysea meos ptracto dolores
q Pectore: & afflictus dū mea dāna fleo .
Ardores dū cerno meos: qbꝫ ipa repugnas
Me nihil est miserum prorsus in orbe magis.
Nam tu nec lachrymis/ p̄cibus nec flecteris ullis:
Nec te fidus amor nec mala tanta mouent :
Nec credis mortemq; ferox certamq; salutem:
Ah misero cordi te dare posse meo.
Quodq; exte pendet misera spes unica uitæ:
Sint licet; haec phœbo lucidiora magis.

Semper & ardentes nitens extingüere flāmas
 Impia contemnis uota precesq; meas :
 Et rata non ueras/imo de pectore uoces
 Quæ ueniunt nullum pondus habere sinis.
 At non fictus amor duro mea pectora telo
 Traiecit nimium sed mihi uerus erat.
 Qūprimum chrysea tuos mihi cernere uultus/
 Contigit:& placuit qum tua forma mihi:
 Qūprimum stupido sanguis diffugit ab ore
 Qum morti similis pallor in ore fuit:
 Tunc chrysea meum cœpit pulcherrima pectus
 Frons tua uel magnis apta placere deis.
 Dicere quā possis nullo renuente palæstram:
 Vnde heu nullus amans uictor abire potest:
 Atq; supercilium clarum decus addere fronti:
 Qd̄ tibi tunc nulla fecerat arte manus.
 Crediderim hoc ualidum certūq; cupidinis arcum
 Esse/q; incassum non sua tela iacit.
 Quæ duo sunt im̄p̄ssa tuæ clarissime fronti
 Siderata m̄iseri causa fuere malī:
 His suberat gracilis/uultus : laus altera nasus:
 Hic erit alligeri nempe pharetra dei.
 Iudice me fuerint oculi centifissa tela:
 Vincere quæ possint fulmina magna iouis.
 Oscula quid memorē niueo plenissima dente?

Oscula pūrpureis anteferenda rosis.
Porro quas fœlix oriens solet edere gēmas
Non æquent dentes nimpha decora tuos
Paruum aderat mentum: splendebant cādida colla
Multaq; præterea lingua pudica filet.
Hæc ego tum stupido miratus pectore sensi.
Venisse in laqueos iam mea corda tuos.
Nec secus eurydicē latirans extinguere serpens.
Et potuit campos mittere ad elysios.
Quā tua forma tibi potuit me reddere seruum?
Atq; oculis in me tela remissa tuis
Talia conspectu fieri quis credere possit
Primo? quis tantum mente reuoluat opus?
Qui uisam semel egregiam non linquere formam
Posse putet? non tameh ipse queo.
Vt uidi perii: dura mea corda cathena
Nimpha tenes in te est uitaq; morsq; mea:
Vtq; mihi est cunctis crudelior ipse cupido:
Sic cæpit lege pectora mæsta noua.
At si tam magno iuuenis feruine tyranno
Cogor: & insolito carpot ab igne miser
Quis damnet miseros aliqui expertus amores?
Qui nōnunq; urunt frigida membra senis.
Impius iste deus pharetraq; insignis & arcu
Fulminis autorem iussit amare senein.

9

Ignibus his calcat quo frigida saepe senectus:
Si parent tanto numina magna deo:
Quis chrysea meos durus reprehendat amores?
Quem tanti haud moueat tristis imago mali?
Qd si poscit amor nostrum sibi subdere pectus:
Te dignam tanto tradidit igne mihi:
Tradidit hei misero mihi non patienter amandam:
Et quæ sis mortis causa futura meæ.
Lasciu ut fuerim semper contemptor amoris:
Me sibi deuinctum iam tua forma tenet.
Quem fugi totiens humilis parere tyranno
Incipio: & miles iam noua castra sequor.
At tu nitigrides uincis saeuosq; leones:
Reddas heu fidei p̄mia iusta meæ:
Nam simul est obiecta oculis tua splendida forma
Dixi nympha nitens tu mihi numen eris:
Te sequar: infernas si cogam tendere ad umbras.
Et nosti fuerit q̄ mea sancta fides.
Et licet a tanto magnum mihi munus amari
Numine sit: misero non satis esse puta:
At nisi colloquio liceat monstrare dolores:
Qui miseris angunt pectora nostra modis.
Destituet miseris infelix spiritus artus:
Nec poterit uita longior esse mea.
Crescit in imensu paruum lethaleq; uulnus

C

Fit: cui non curat docta fauere manus .
Et noua curantur melius / leuiusq; uetustis
Vulnera: me tarda perdere quæreris ope .
Hoc uotum / hæc ardens misero mihi semp inheret
Cura tuos oculos cernere posse meis .
Et casus memorare meos / durofq; labores:
Et capere optatos aure uolente sonos
Ah subeat niueum pietas mitissima pectus :
Propositum liceat flectere posse tuum .
Si pietas quam poscit amor / mea flâma requirit:
Hei misero fuerit forte negata mihi:
Non satis ad meritas fueris durissima poenas:
Quas statuent iusti tempus in omne dei.
Et quia crudelis fidum contemnis amorem:
Nec pietas ulla est: quæ mala tanta leuet:
Si mihi non dabitur postremam cernere lucem :
Si dabit in tantis uiuere parca malis .
Scilicet ad gangem / libycasue appellar ad oras
Vel quo me miserum non pia fata trahent
Ibo sed patriam nunq; redditurus in urbem :
Ibo nec uultus inde uidebo tuos
Non ubi sit philochrysus: erit qui dicere possit:
Hæc tu nî faueas nempe futura scias.

Chrysea Philochryso.

10

Admonet hac epistola Philochrysum amore iam
ardens Chrysea/qua hora domum ingrediat' beni-
gnas illi aures offerens.

Vobis miser philochryse tuū sit carmine per-
q Et didici cordis uulnera saeva tui. (Etus
Spirat ab auratis in te ualidissima pennis
Aura:cupidinea fulmina missa manu.
Cogeris & castum summittere pectus amoris:
Cogeris immenso subdere colla deo:
Saevior irata uidear philochryse leæna:
Continuo uotum ni sequar ipsa tuum
Et mora nulla mihi possit iam tuta uideri:
Quo uideam flamas dulcis amice tuas
Non bene flagrantes quis q defenderit ædes:
Qui tulerit tardas non bene cautus aquas.
Sed fortuna ferox/rebusq; inimica secundis:
Dat curas animo iam philochryse graues:
Nam uereor ne saeva meos diuulget amores
Nefiam uulgo fabula nota nimis.
Mobilis illa facit/miseros / eademq; potentes
Et mendicus erit qui modo diues erat.
Velatos habet illa oculos:& marmore duro
Surdior auertit ferrea corda prece
Quin amor machidi multos uariosq; labores.

C ii

Quos dederit tacita mente reueluo mea.
Illa quidem doluit nimium placuisse tonanti:
Dum uideret errores longius ire suos.
Sed ueniant quæcunq; iubent crudelia fata
Non sola infelix non ero prima reor.
At te per nostros oro tua uulnera uultus
Per formam quæso te philochryse meam:
Perq; tuas flamas per tela cupidinis oro:
Perq; fidem supplex & per utrunq; caput.
Colloquio maius ne quid philochryse petatur:
Cum tandem admittet unus utrunq; locus
Nam si qd lñdat mentem philochryse pudicam
Feceris: ex oculis discutiere meis
Qd q; olim stygio fertur uenisse tyranno
Cum peteret magni septra tremenda iouis.
Eueniet(mihi crede) tibi non iusta petenti:
Et si forte mei turpis amator eris
Ille quidem infernas doluit delapsus ad umbras
Sic tua de nostro nomina corde fluent:
Nunc dictis aduerte animum carissime nostris:
Ut fias uoti compos amice tui:
Est uetus & multos utinam mihi uiuat in annos
Mater quæ diuum uisere templa solet.
Cumq; uir egreditur curarum pondere pressus:
Vicina hæc sola templa subire solet.

... ubi nox aderit furtis & amica tenebra
Confuge ueloci sub mea tecta pede:
Hic latitans aurora diem dum proxima reddat
Egressum matris perspiciasq; uiri:
Inde subi thalamos tandem carissime nostros
Hic adero dictis ipsa benigna tuis.

Philochrysus Chryseæ.

Excusat hac epistola se philochrysus: q; in domū
ab amica admissus nihil prope loqui ausus fuerit pe-
titq; denuo admitti.

Aec iactura solet miseris ostendere amates
Vt soli ualeant initia uerba loqui:
Vt lachryment/orētq; piis quācūq; qrelis.
Vt credant uerbis rumpere saxa suis.
At simul optatæ uultus spectatur amice:
Vt ne quid minimum dicere lingua quæat.
Quare non falsus uideat nec uilis amator:
Si tacuit laudes lingua sopita tuas.
Qum stetit ante tuos mundi lux inclyta uultus:
Dum mihi quesitum fata dedere diem:
Namq; ubi fulgentes oculos duo sidera uidi
Lætitia sermo fugit & ingenium.
At nisi quem dederit sanet mea lingua dolorem
Illa dabit pœnas quas philomena dedit.

C iii

O me fœlicem: tantam cui uisere formam
Contigit: o uotis fata benigna meis.
O fœlix gremium: capitis qd' pondera grata
Sustinuit: cordi munera magna meo.
Fœlix cui licuit quodam contingere dextra
Collum uel lacte/candidiusue niue.
At ueluti dum poma uidet uicinaq; & undas
Tantalus infœlix irrita uota subit:
Proxima namq; illis/dum sœdulus admouet ora.
Diffugiunt:tanto sed magis ille cupit
Sic dum clara meis hæsit tua forma lacertis
Adiecit primis ignibus illa faces.
Cur ego tunc silui: cur non sum fatus amores?
Cur tacuit flamas languida lingua meas?
Scilicet historia si quis spacietur in ampla
Noscet:cur metuens tunc mihi lingua foret.
Namq; mihi similes multos inuenerit ille.
Qui ueneris timidi prelia prima gerant.
Sed ne longa sequar multorum exempla uirorum:
Pasyphe: hoc fuerit cōmemoranda loco:
Illa quidem misero tauri dum languet amore
Conatur domino posse placere suo
Ergo offert teneras magna formidine tauro
Herbas & metuit quem cupit esse suum
At tu quæ nostrum nouisti diuina timorem

12

Quem tercundus amor & pudor ipse facit
Da gratas & adire domos uultusq; uidere
Diuinos siceat & mihi pauca loqui.
Daq; iterum tantum misero mihi munus amanti:
Vt teneat dextram dextra decora meam.
At q; diua tuos potui contingere uultus:
Quæ tibi pro tanto munere dona feram?
Spiritus iste tuus fuerit dum uita manebit:
Et corpus fuerit nympha decora tuum:
Tu cordis magna mei tu spesq; salusq;
Deniq; tu magni numinis instar eris.
Hæc fateor meritis non esse æqualia magnis:
Sed tamen admittunt uillia tura dei

Chrysea Philochryso.
Hac epistola suos ardores chrysea aperit & peti-
tioni philochrysif se obsequuturam pollicetur: dūmo-
do habeatur utriusq; honoris ratio.

St mollis philochryse meas iā flāma medul-
laq; cupido ferox pectora casta pmit clas-
Nam quis ante hac moriens trāsiret amator:
Nemo meam subiit me prohibente domum.
Verba nec a misero cuiq; uenientia corde:
Ante meos licuit dicere blanda pedes.

C iii

Si qua fides philochryse meo debetur amori:
Iuro me ueneris non timuisse faces:
Quoq; amor impeteret celeri mea pectora telo:
Non potuit uires debilitare meas.
Me nunc ille tenet: tantoq; potentior urit:
Quo me illi seruam tardior hora facit.
Non secus ac clypeus teli quoq; cœperit ictum
Durior: hic multo firmior esse solet.
Exurit tua forma meum pulcherrime pectus
Exurit facies me tua pulchra nimis
Mite tibi ingenium est ualideq; in corpore uires.
Quicquid & est pulchri tu philochryse tenes.
Ergo addes in medio semper bellissime corde:
Et mihi delitiæ tu mihi numen addes
Ecce tuo arbitrio possis mea flectere corda:
Ipse iube imperium nam sequar ipsa tuum.
Ancillam me crede tuam: mihi nulla laborem
Ferre queant animo grata futura tuo.
Et quoniam sermonis aues tibi munera nostri
Ut possis lachrymas significare tuas:
Quia uacat intra ædes iuuenu pulcherrime nostras:
Ut referat gratos lingua beata sonos.
Sed cura philochryse meam famamq; tuamq;
Et fac ne nostro fumus ab igne uolet.
Raro & enim noto fœlix præstatur amori

Exitus admoneant nos aliena mala
 Namq; palam dum miles amat noua stulta puella:
 Clauditur aduro clave seraq; patre.
 Attu quo toto nihil est prudentius orbe:
 Omnia non uno tempore agenda putas:
 Expecta philochryse diem qui luce benigna
 Fulgeat & nobis tempora tuta ferat.
 Ille dies omni fuerit mihi carior auro:
 Quo dabitur uultus cernere posse tuos.

Philochrysus Chryseæ.

Occupatur hac epistola philochrysus in confirman-
 da chryseæ beniuolentia: deinde quærens q; matris
 chryseæ aduentu colloquio prohibitus esset petit: ut
 in domum tertio recipiatur.

Iuariæ atq; nouæ stimulat mea pectora cū/
 f Desine mirari nympha decora pcor. Cræ
 Nec temne assiduasq; pces/ repetitaq; uota
 O spes/o uitæ firma columna mieæ.
 Nam quó sola meo placeas pulcherrima cordi:
 Te solam uotis nocte dieq; peto.
 Cogito/te uideo/dico lego/sommio solam.
 Et post te semper tū tamen ipsa uenis:
 Q d'q; olim magno memoratur ab hercule factūm

Vellem non solita ducere pena manu.
Atq; puellares inter mihi uiuere cœtus
Dulce foret: dominæ dum modo iussa sequar
Ille quidem tellis & fului pelle leonis
Depositæ dominæ suhiuga colla dedit.
Nec rubuit uirides digitis aptare smaragdos
Quos iole misero munera magna dedit.
Quæq; manus uictrix anteum miserat orco
Quæq; repugnantem traxerat inde canem.
Quid non possit amor nostræ spes unica uitæ?
Traxit amans dominæ mollia fila suæ.
Ergo sola meum retines pulcherrima pectus
Et tuus hic semper spiritus omnis erit:
Acueluti qum diua tuos mihi cernere uultus:
Non datur & lachrymas posse referre meas:
Vrou & immensos animo pertracto dolores:
Et refiero uerbis uulnera sœua piis.
Sic ubi te claro fulgentem lumine cerni
Obstupeo/ timeo pallor & braterret
Nec tantum perfere queunt mea lumina lucis
Quantum diuino prodit ab ore tuo.
O fortuna nouis gaudens durissima rebus
Cur me foelicem non simis esse diu
Munera magna mihi fateor fortuna dedit
Heu sed qœcleri preteriere pedes?

Ut ueni in aultus uidi mea nympha decoros:
 Me rediens mater iussit abire tua.
 At si mitis amor tua si clementia rursus
 Donarit fidei munera tanta mea:
 Ignauumq; metum dubio de pectore ponam:
 Integroq; tegent me tua tecta die.
 At mihi non crudelis amor sed iam pius esto:
 Quo duce iam facta es:mitior ipsa mihi.
 Quiq; adamantina iunxit nos ecce cathena
 Frangere quam nulla tempora posse putem
 At citherea suo uultu letissima nato
 Gratatur:q; nos urimur igne pari.

Chrysea Philochryso.
 Hac epistola chrysea amoris ipaties supplex phi
 lochrysum orat ut ad se se continuo ueniat ianuæq;
 imperat:ut illo ueniente pateat.
 Mnē iussit amor dubio de corde pudorem
 o Pellere:& audaci cuncta subire manu:
 Vsq; adeo sanguinos video philochryse dolos
 Te semp miseris solicitare modis:
 Et me blanda mouent:quæ uexit epistola uerba:
 Ne quid amé uotis opposuisse tuis.
 (Crede mihi) maior non ē philochryse uoluptas

Quā dulces uultus uisere sāpe tuōs :
Et pariter blandas audire & reddere uoces
Id quod(ni fallor) te quoq; amice iuuat
Nam quæ prima dedit mihi te philochryse uidēdū:
Tradidit illa tibi pectora nostra dies
Dumq; reget miseros uitalis spiritus artus.
Semper ero uotis obsequiosa tuis:
O me fœlicem: tanti cui dantur amores :
O mihi q; est fœlix / q; mihi dulcis amor?
Nunc eadem me flāma urit: quā regia ditis
Sensit dum cereris: pignora pulchra tulit .
Quæ cœlum / tractusq; maris / terrasq; iacentes
Imperio cogit subdere colla suo .
In me amor antiquas iam tandem ulciscitur iras:
Stulta q; irrisi fortia tela dei.
Q um ferres nostram(memini) super æthera forma
Stulta dabas animo gaudia sape meo .
Querebamq; manu gratos ornare capillos
Et fieri multo gratior arte tibi
O q; sāpe tuas curauī accendere flāmas :
Subieciq; tuis ignibus ipsa faces .
Pœnitet heu miserum stulte stimulasse furorem:
Qui nunc o superi cogit utrumq; mori
Ergo age si quid opem tanto p̄stare dolori:
Nouisti in medium iam philochryse feras:

S i fuerim uel certa mori tua iussa facebam:
Nec fuerint tanti delphica iussa mihi.
I anua nostra tuos cernet laetissima uultus:
Excipietq; tuos illa benigna pedes.
I anua qum ueniet nostri pars maxima cordis:
Q um ueniet uita carior ille mea:
Da facilem reclusa uiam ne cardo reclamet:
Nec famæ obsistat clavis iniqua meæ.

Philochrysus Chryseæ.

Q uerit hac epistola Philochrysus q; amica uul-
tum a se auerterit/q; nouo amore corripiat: oratq;
ut animi sententiam litteris declaret/promitté s i de/
stituitur se continuo moriturum.

I qūerar:es nostræ iustissima causa querelæ
f Nec satis est sceleri nostra querela tuo.
O superi tantos quis possit ferre labores?
Q ui tantis ualeat casibus esse satis?
Q um somnos inimica mihi nox atra dedit: s
Strauerunt animum somnia saeva meum:
Obscuris errare locis/nigraq; uidebar
Veste tegi lachrymans astraq; saeva uocans
Ipsa uidebaris nostro gaudere dolore:
Et risu lachrymas spernere posse meas.

Ast ego suspirans mæstos auertere uultus
De q; tua lugens impietate queri
Nec secus ex oculis fugiebas impia nostris:
Quam miser & pauitans hostis ab hoste fugit.
Nec tam læta fuit redeunti casta marito
Penelope, q; tunc mens tibi læta fuit.
Atq; ubi terrificos abieci ex pectore somnos:
Eripui e molli corpora lassa toro.
Credulus & nimium mendacia somnia dixi:
Illa sed hei misero uera fuere nimis.
Deniq; dum quæro tota te sedulus urbe:
Inuenio lætos te celebrare coros.
Hic ego tum notos longo mihi tempore uultus
Suspicio & misero pallor in ore sedet.
Hei mihi quod uidi quod me lachrymare coegit
Vix credo tantus me tibi iungit amor.
A me crudelis potuisti auertere uultus:
Ac si nescires quis meus esset amor.
Ac si flamma meum q; torquet pexima pectus
Non foret heu longo tempore nota tibi.
Forsitan alter erat nostro prelatus amori.
In quem tunc unum Inmina fixa forent,
In mensis quicunq; solet confidere rebus
Crædulus, atq; animo gaudia uana capit,
Ille meo poterit uiuendi discere leges.

Exemplo: & uitæ consuluisse suæ:
Liber etam (memini) nulli subiectus amoris:
Q um cœpi imperio subdere colla tuo.
Et mea promissis rapuisti pectora magnis.
Dum fidam meritis te fore credo meis.
Adde q̄ est longe damno mihi durius omni
A domina spenor pellor & ipse mea
At si uera meum uersat sententia pectus:
Vt seruum possis destituisse tuum.
Tu quascunq; feras crudeli pectore uinces
Impia tu fueris impietate magis.
Quo promissa fides: quo numina sancta deoꝝ:
Quo fictæ lachrymæ nunc abiere tuæ:
Ast ubi nunc promissus amor: blandissima uerba:
Nunc ubi sunt fidei debita dona meæ:
Tu mihi iurasti nostros uix morte resolu*i*
Posse animos: uiuis non memor ipsa mei
Tanta ne crudelem cœpisse obliuio mentem:
Et sanctam potuit sic uiolasse fidem:
Vt qua lege tibi miserum me perfida quondam
Iunxisti hac alium non tibi iungat amor
Silinquendus eram cur me scelerata uocabas:
Cur mihi spem semper mitia uerba dabant:
Aut cur te seruam fecisti perfida meq;
Libera quo modo posses durior esse mihi:
Tam cito iuratosq; deos: & uincula dextræ:

Velociſ uenti diripiuiſſe quæcum: C
Cur uos ætolium metuentia flâmina ſceptrum Q
Cogitiſ heu ueſtra me feritate moriſ N
At ſi quæ fido ſeruantur pectore nunq; A
Diripiſtis: tanti quæ mihi cauſa malis: At
Ah noſtros interdum ignes ſcelerata memento Q
Quā fuerim formæ deditus uſq; tuæ A
Siq; amor iſte nouus non te mihi ſuſtulit omnem S
Vel minimum fidei ſis memor oro meæ. V
Et te per ſuperos & per mea uulnera quæſo: T
Quæ mihi ſæua tua facta fuere manu. S
Ut tibi ſi quis amor miſerum me ſubtrahit illud S
Nunc et a digitis charta notata tuis S
Hoc &.n.ad miſeras tandem ſi uenerit aures duſia
Me ſoluet tantis atropos ipſa malis.

Chryſea Philochryſo.

Hac epiftola Chryſea q; fuerit atq; ſit Philochryſo
fidelis oſtēdit pbatq; exēplis plurimis uxores eē
fidas amatorib;: deniq; ei ſupplicat ut clemētior fiat

Amphœbo radios poſt lōgos deniq; cursus.
i Abdiderat: lucemq; aſtra minora dabant:
Quū mihi fida comes curaꝝ ancilla meaꝝ.
Carmina flagrantí plena dolore dedit,

17
O quantum miseri tribuerunt illa furoris?
Quum legi fraudes te timuisse meas:
Quae tibi quippe magis quam charo fida marito
Vsq; fui: uita quo mihi grata minus.
Nec scio quid miseræ possit iam ferre salutem:
Quae bona sit tanto iam medicina malo.
Aut mors facta manu: cura me soluet ab ista:
Aut causam uitæ mitior ipse dabis.
At si hominum curas & quicquid pectore uiuit:
Fata iubent:fata sunt inimica mihi.
Quae tibi suspectam quæ me finxere nocentem:
Quae foedare meam non timuere fidem:
Sin quæcunq; libent mortales pectore uersant.
Non mihi uel merito iam reus esse potes:
Supplex ipsa tuæ fontem pietatis adoro:
Et quæso lachrymans.iam miserere mei.
Non decet insontem pœnas sentire nocentis:
Et facilem ueniam crima falsa petunt.
Quid feci infelix/aut quo te crimine læsi?
Quid nisi quam nimius me tibi iunxit amor:
Quæ mihi cura fuit? quæ cordis uota fuerunt?
Nil nisi ut ipse mihi uita salusq; fores:
Et mihi uel primus/uel solus ut ipse placeres:
Inq; tuo arbitrio pectora nostra forent:
At si forte humilis magno tibi serua placere

D

Non possum meritis fœmina parua tuis:
Non ego sed fati facit inclémentia nostra:
Vt peream magno serua pusilla deo.
Atqui magnanimum decet hæc clémentia pectus:
Vt capias miti munera parua manu.
Nec genus & pro auos & priscæ stemmata gentis:
Et formam quæras sed philochryse fidem:
Sed neq; tu stulti sequeris uestigia uulgi:
Iudice quo uerus non meus esset amor.
Quæ fuerit cuiq; uinclo sociata iugali
Posse alium uere uulgas amare negat.
At qui phædra furens & amore oblita maritum:
Hypapolitum misero fertur amasse modo.
Et faber ille iouis uenerem sibi foedere lecti
Iunxerat at quotiens hunc dea lusit amans?
Mercurium certe misero dilexit amore
Tempore quo nullus hermo froditus erat
In ibus ex illis complexu natus ab illo
(Si qua fides dictis) fœmina uirq; fuit:
Hæc eadem æneam troiano enixa parente
Connubii certe foedera rupit amans.
Liquit & antiquum paridem sectata maritum
Tindaris: atq; uirum non nisi uicta redit.
Quin & pasiphæ niueum pulcherrima taurum
(O scelus infandum) minois uxor amat.

Deniq; phœbæus quom toto luceat orbi
 Splendor non uario fit minor ille loco.
 Si tibi nil unq; fraudis philochryse tetendi
 Et si fida tibi tempus in omne fui
 Cur me discutias cur me sœuissime perdis?
 Cur infere miseræ uulnera tanta mihi?
 Quicquid ago infœlix: quicquid ue miserima dico
 Quicquid mens agitat te philochryse petit
 Nec satis ulla meo possunt præconia cordi
 Esse: quibus semper te super astra fero,
 At si forte meos cœca ignorantia uisus
 Tunc uetuit uultus noscere posse tuos:
 Pacem oro ueniamq; precor/ tu parce roganti,
 Nec sint tam miseræ ferrea corda mihi.
 Ipsa dabo sœuas pro stulto crimine pœnas:
 Et sum dum libeat sponte parata mori.
 Tantum oro/ ne crede nouis me exurere flammis:
 Et te nunc animo deposuisse meo:
 Quod si forte neges nostro crudelis amori:
 Me uiuet nulla fœmina mæsta magis.
 Nam nec par fuerit tam sœuo ariadne dolori:
 Dum theseus uentis uela fidemq; dedit:
 Et minus hesonides medæam leserat olim
 Phyllida demophoon/ & paris oenonem.
 Nec tantum dominæ curarum tradidit olim

Dii

Obrutus insanis forte leander aquis.
Ve mihi iam miseræ quantum furor iste ministrat:
Qui tenet heu mentem iam philochryse tuam.
Nemo mihi inachidosq; fugam / sœuosq; dolores
Narret: nam grauius me mea cura premit.
Pertulit illa graues iussu iunonis iniquæ
Poenas / & longo tempore uacca fuit.
Sed pater omnipotens miseram miseratus amicam:
Ingemuit tantis non semel hercle malis :
Iussit & in primam rursus transire figuram:
Deniq; & ægypti sceptra tenere dedit
At tu crudelis miseros augere dolores
Niteris: & cogis me philochryse mori
At mihi si faueas / uel sis non durus amanti:
Ipsa mihi uidear lætior esse deis
Quod si te lachrymæ non possunt flectere nostræ :
Saltem sint miseræ mitia fata mihi
Vtq; olim daphneq; fugax / cynaræq; scelestæ
Filia / crudeles non habuere deos.
Illa quidem uiridis facta est timidissima laurus :
Hæc semper clari nominis arbor erit.
Sic mihi dum miseræ fuerint fastidia uitæ
Transeat in formam spiritus iste nouam.
Ne cogar duro constringere colla capistro :
Aut reserent pectus tela cruenta meum .

O spes / o miseri quondam solatia cordis:
Q uid sine te prosint fata benigna mihi?
Ah tandem miserare meas lachrymasq; pcesq;
Et flectant gemitus pectora saua mei:
Inuideo cissei tuo miseranda dolori
Q uæ facta es tandem post mala tanta canis:
O si qua est cœlo pietas pia numina quæ soi
Solute me tantis numina sancta malis:
Flectite crudelem philochrysi numina mentem:
Aut herebi tenebras detur adire mihi.
Illum durus amor miseræ mihi tradidit ensem:
Q uo dido morti pectora moesta dedit:
Q um uidit lybicis troianum abscedere terris.
Q uem misera hospitio cœperat atq; toro.
Sed timeo minimum ne mors mea ledat amorem:
Si quis in irato pectore uiuit amor
At tu ni properes tanto succurrere morbo
Infernus subita morte uidebo domos

Philochrysus Chryseæ.

Philochrysus hac epistola dicit se non habere falaciis chryseæ medaciis fidem: atrocissimasq; ei ultiones minitatur.

n E tempta blandis miseræ me fallere uerbis:
D iii

Nec uitæ insidias impia tende meæ :
Et quod fraude tua fecisti pessima uulnus huius :
Ne simula ficta uelle leuare manu :
Iudice me stultus fuerit similisq; furentis :
Qui potis est hosti prorsus habere fidem :
Non mihi pelides nec sum tibi telephus unau :
Sanare ut possis atq; ferire manu :
Vulnera sunt misero nimis heu crudelias cordis :
Quæ sanent longa pharmaca nullà die :
At mors ex herebi nigris accita tenebris :
Tantum oneris medica sola leuabit ope :
Non ego fallaces uxorum (ut fingis) amores :
Arbitror exemplis creditur atq; tuis :
Nouimus hippolyto phedræ quid fecerit ignis :
Dum patris thalamos ledere posse negat :
Et schenobæa furens quæ casto bellorophonti
Fecerit hæc proci regis & uxor erat :
Adde clytemnestram quæ sæuo accensa furore :
Sustulit ægysto dura iubente uirum :
Non doleo q; ames certe chrysea maritum :
Sed q; te nimium iam nouus urat amor :
At cuicunq; tuum dederis stultissima pectus :
Crede mihi poenas tu dabis ipsa graues :
Non omnes sapienter amant : chrysea fidelem :
Tam nullum inuenias; q; miser ipse fui :

20

ritan alter erit uestros qui uulget amores:
Et notos ignes gaudeat esse suos.
Garrulus & socio qui facta infectaq; narret:
Et mostret digito quæ sit amica sua.
Vnde breui fias stulti notissima uulgi
Fabula:quæ nulla sit peritura die.
At tibi q; fuerim nouisti perfida semper
Fidus:quom fueris semper acerba mihi,
Ipse tuam nullo foedaui criminè famam:
Cōmuniq; fui semper honoris amans.
Nec si de nostro labentur pectore uultus:
Qui misero quondam numinis instar erant
Ipse ero perfidiæ culpandus criminè turpi:
Perfida perfidiam nam meruisse potes,
Foedera qui uiolat nullo sit foedere tutus
Si quid uel leges iuraue sancta ualent:
Mille tibi fraudes tendam tibi retia mille:
Ne fugias nostras o scelerata manus.
Et duce me fidum quid sit contemnere amorem
Disces:& nulos fallere fraude uiros:
At si fallendi nota tibi saepius arte
Vitabis nostra spicula torta manu.
Ipse licambah componam tinteta ueneno.
Carmina:criminibus non leuiora tuis.
His ego fallacesq; dolos & crimina dicam:

D ivi

Et quæ non fuerint crimina ficta canam
Hæc tela hos iætus nulla diffugeris arte :
Cognoscentq; tuum sæcula cuncta scælus :
Casta licet semper uenturo tempore uiuas
Nec te siluatum sit dea casta magis:
Te fugient matresq; graues / timidæq; puellæ:
Et uiduæ atq; suo fœmina fida uiro.
Sed neq; te meretrix / nec leno turpis amabit :
Te cupiet comitem nullus habere sibi :
Iuro per ardentes flamas / perq; impia tela
Quæ mihi tam magni causa fuere malî :
Vlturum fraudes / quæ me fecere furentem
Exemplo ut fallat fœmina nulla tuo .

Chrysea Philochryso

Hortatur hac epistola philochrysum chrysea ut
desinat se p̄fidie no ie suspectā hēre qui eūdē sibi eē
carissimū ondit etiā dū falsa crimina confingit.

Elle graues tādē generoso e pectore curas
Atq; meā nolis insimulare fidem
Suspicio est animo semp lœtale uenenum
Semper & est omnis hæc inimica boni:
Labe solet minima crebro uilescere gemma
Quāuis nil illa pulchrius esse quæat

21.

Sic omnes animi perimit laudesq; decusq;
Suspicio cunctas diffugienda modis.
Hæc tacito latitans semperq; in pectore uiuens
Semper amat curas sœua dedisse nouas.
Ast ubi se se offert tandem frons candida ueri:
Illa insperato mæsta dolore perit
Vtq; placet domino sonipes mandata facessens
Qui cursum & nullo uerbere iufus auer:
Sic tibi ni fias fido crudelis amor:
Me nulla esse magis fœmina grata potest.
Quippe tuos ignes animo complexa fideli
Audiui facilis uota precesq; tuas.
Quæ tibi grata forent ultro sæpe ipsa petiu:
Dum cuperem cordi posse placere tuo.
Et q̄q; sœuusq; dolor lachrymæq; fluentes/
Nunc prebent animo gaudia magna tuo.
Grata tua est adeo nobis philochryse uoluptas.
Ut læter nostris posse placere malis:
Si philochryse tuo sedet hæc sententia cordi:
Urgeat æternus pectora nostra dolor.
At si me duro lanies philochryse dolore
Qua tibi fida magis fœmina nulla fuit
Qum furor iste ierit tandem de pectore dices
Chrysæam in tantis pœnitet esse malis.
Nulla fuit fuerit ue unquā tam fida marito

Q uā misera ipsa fui / q̄ tibi semper ero .
Præterea nullus (fuerit uel iupiter ipse) Sūb p̄tō
Confidat cordi posse placere meo : H̄c cōsiderat
At si nemo potest unq̄ sine uiuere corde : Sūb p̄tō
Q ua spe uita tibi longior esse queat : A lū p̄tō
Q ui tua corda mihi carissima dona dediti : illi
Tunc quoq; ni mendax / tunc nisi falsus eras : V
In quas me lachrymas / i quæ suspiria misit G
Heu nimis irata littera scripta manus : Sūb p̄tō
Q uā fortuna tibi stulte confidimus omnes : M
Q uā sunt fallaces quos facis ipsa ioci : G
Te duce fœlicem modo me rota summa tenebat : Dūm dū
Inq; dies nobis commoda plura dabas G
At nunc infœlix partes deuoluor ad imas : Erid. tñmnd.
Et mihi nil leto gratius esse potest. Tñmnd.
O philochryse mei crudelia uulnera cordis : Vñd.
Crudelis nostri non memor esse potes : C
Ast ubi nunc lachrymæ quæ me rapuere tenentq; : Sūb p̄tō
Nunc ubi sunt linguae dulcia uerba tua? Sūb p̄tō
Me miseram quæ flamma tibi persuasit amorem : A lū p̄tō
Hæc eadem iratum te facit esse mihi : A lū p̄tō
Arbitror: & magni clara est mihi causa trmoris: G
Ne me despecta: te nouis ignis edat. G
Forsitan his undis ardorem extinguere nostrum
Niteris: & uulnus posse leuare meum : Nūl. tñmnd.

22

At qui me miseram tanto feruentior urit:
Quo magis hunc nostro corde fugasse putas.
Heu modo q̄ fallax fuerit clementia noui.
Quæ uult enituit tunc philochryse tuo.
Non illa ex mīti prodibat pectore fallax:
Atqui ut me caperes tunc puto mītis eras.
At quæcunq; meos rapuit crudelis amores:
Uid possit læsus experietur amor.
Illam ego sublatoq; metu positoq; pudore
Vultus ante furens dilaniabo tuos
Nulla erit in facie multi non plena crux
Pars uellam tumidas dente uel ungue genas:
Posthabit is tamen his ueniam pacemq; precati
Est animus: clemens sis philochryse mihi.
Et quoniam sic poscit amor pietasq; requirit:
Ne fidum pectus destituisse queas.
Te supplex philochryse meum iam numen adoro:
Insontis quæso iam miserere mei.
Inq; domum nostri quæ sola est testis amoris
Captato ut quondam tempore quæso ueni:
Ut ualeas nostri quæ sit sententia cordis
Noscere dum tecum dulcia uerba loquar:
Te tamen interea nostro de pectore lapsum
Ne crede o misere uitaq; morsq; mihi.
Nam prius esse ferox mollet si cana charybdis

Tinget & oceano mennalis ursa caput:
Ante dabit nullas unquā nox atra tenebras;
Maturas segetes proferet unda maris;
Quam præferre tuo quenq; possimus amoris
Vsq; adeo solido iungor amore tibi.

Philochrysus Chryseæ.
Recōciliatur hac epistola chryseæ philochrysus:
& eidem promittit imortalis et beniuolētia et fides.

Eniuit chrysea graues pulcherrima curass:
Quam legi blanda littera plena prece:
Nā licet ira furens nostros nō læserit ignes
Nunc tamen elapso tempore peius amo.
Iras iussit amor nostro depellere corde:
Vt redeam supplex & mihi iussit amor.
Ergo semper eris nostri pars maxima cordis:
Inq; dies grata es tu mihi sola magis.
Cætera de nostro discedat fœmina corde:
Namq; ego te solam non patienter amo.
Quas misero iratus celabam pectore flamas:
Heu cogor miseris nunc aperire modis
Et qui tectus erat nimium nunc æstuat ignis.
Vrimur: & sœuum pectora uulnus habet.
Temptaui quotiens subeunti obstare furor:

23

Vectoribus in seris saeuor hesit amor.
Ergo ne... ma nec tanto questo dolore
Excrutia pectus nympha decora tuum
Istæ me lachrymæ cogunt chrysea perire :
Atq; tuus certe me necat iste dolor.
Nempe tuus philochrysus erit dum uita manebit:
Atq; tuum numen tempus in omne colet,

Chrysea Philochryso.

Agit philochryso pro re cōciliata beniuolētia ma
nas chrysea gratias: seq; illius beneficio beatā dicit

Vm uenus ingeminat flagranti in pecto-
d re uires
Res alias animo dum fugat illa meo :
Has inquit sedes nulli concedito nostras :
Hic amor hic pietas hic erit ignis edax.
Ast unus philochrysus erit qui munere nostro
Hæc tecta optatus sæpe subire queat.
Hinc est: ut longo si sis mihi tempore saeuus :
Destituat corpus spiritus iste meum
Ac ueluti assuetis nunquam langore teneri :
Quisquis adeſt morbus durior esse solet :
Sic tu quo fueras misere mihi mitior olim :
Hoc mihi uisa tua est ira dolenda magis

Qui nunquam placidæ fortunæ munera dœvit
Hic leuiore animo pessima quæque ferat .
Medeamesonius quod non dum falleret heros :
Lætata est patrios destituisse lares
Ast ubi se linqui flammis / & amore creusæ /
In felix misero pectore forte uidet :
Scilicet infaustum sibi tunc cognouit amorem :
Et quæsta est miseris illa relicta modis .
Sic tua me fecit mitis clementia condam
Fœlicem & miseram reddidit inde furor
At modo quod nostros iuuenum mitissime casus
Respicis : & solitam pietate foues .
Quas philochyse tibi tanto pro munere grates :
Quæ reddam meritis congrua dona tuis ?
Nam neque fortunas / nec me tibi tradere possum
Qui dominus cordis solus habere mei .
Dii tibi dent fido (si quid debetur amoris)
Quicquid habent lœti sæcula nostra boni :
Dii tibi dent ullos nunquam sentire dolores :
Dii tibi dent quicquid denique habere uelis .
Philochrysus Chryseæ .
Significat hac epistola philochrysus chryseæ patris imperio se nauigaturum ad urbem / & eandem orat ut tantisper dum aberit nullius preterque sui amore teneatur ,

24

Vō me fata ūocāt: quo me fata īpia pellunt
superi tantum iam prohibete nephas.
Chrysea o miseri pars īgentissima cordis:
Quæ nos tam miseros causa nephanda facit?
Infœlix anima, o/tantis afflīcta sagitis:
Quando erit: ut tantis eripiare malis?
Penna cadit manibus/ tantos scriptura dolores/
Et mens a misero pectore tristis abit.
Sed quodcūq; iubent crudelia fata ferendum est
Non ego nam tanti criminis auctor ero.
Romanam cogor concedere mestus in urbem:
Illic heu multos cogor & esse dies.
Nec fas ī imperio miserum me abducere tanto.
Impius est nobis qui iubet ista pater.
Quod tamen ī imperium/ si nostros sciret amores:
Auderem facilī posse mouere manu.
At nulli tutum est fidei cōmittere magna
Quod cupis arcanum/ te duce nemo sciat.
Ibo ergo:& longo prohibebor tempore uultus/
Heu nimis infœlix cernere posse tuos.
Scilicet hinc habeo:nec te mea lumina cernent:
Tu tamen in nostro pectore semper eris.
Hospes eris miseri semper gratissima cordis:
Atq; animo uultus usq; uidebo tuos.
Tantum oro miseras depone e pectore curas:

Et me presentem fingito saepe tibi
Et cura ut nostrum non ledat tempus amore
Nec mihi te surgens auferat ullus amor.
Nam te nullus amor nostro de pectore pellet:
Atq; placere mihi nulla puella queat.
Ergo uale & nostrum teneas sub pectore nomen:
Id quod poscit amor & mea summa fides.

Chrysea Philochryso.
Nititur hac epistola a nauigandi sententia philo
chrysū reuocā aut certe ipetrare ut discessus differat

E sine fessa meas lachrymas abstergere de
d xtra.
Nec sicca humentes sedula dextra genas.
Nam mihi nulla quies posthac mihi gaudia nulla
Et uita fuerit mors mihi grata magis:
Me miseram philochryse potes crudelis abire?
Cur me destituis uita salusq; mea?
Tu tigrides sœuosq; potes superare leones:
Vincere duricia marmora dura potes.
Nulla tuo pietas nulla est clementia cordi.
Si me destituis iam philochryse tuam:
Accipe me comitem simul & tendamus in urbem
Pro te per facile est destituisse uirum

25

Aut si m̄inimum metuīs fortasse maritūm:
Saltem contemnas impia iussa patris.
Hoc heu me miseram quāto fēciliōr essem:
Si quo uanti me philochryse die
Quod quondā alphaeum fugiens arethusa precādo
Obtinuit tandem fons quoq; facta forem.
Forsitan immenso tandem stimulata furore
Demittam ex alta corpora moesta domo,
Aut certe duro circundata colla capistro,
Excelsis trabibus non leue pondus ero.
Sed superi hanc animam leuiori soluīte fato:
Et subita casus morte leuate meos:
Vt redeas tandem dura mihi tardus ab urbe.
Non dabitur uultus cernere posse tuos.
Ante ferar stygias crudeli funere ad undas:
Quā redeas mortis impia causa meæ.
At si crudelis nostrum contemnīs amorem:
Et siccis oculis funera nostra uides:
Respice pleyadas crudelia sydera nautis:
Quæ modo surgentes sæua pericla uehunt.
Respice phœbæos celari nubibus ignes:
Vt fiat medio cæca tenebra die.
Expecta dum phryxi aries gratissima phœbo
Atria det tandem flore decora nouo
Tempore quo zephyri spirantes fortiter euros

E

Depellunt pelago / donaq; multa fe
Et si tunc duro fuerit sententia cordi
Vt me infelicem destituisse que
Tum demum dubiæ cōmittes corpore classi:
Et discam interea uulnera tanta pati .

Chrysea Philochryso .

Queritur hac epistola chrysea q; philochrysus tā
longo tempore absit calamitateq; exposita qua in/
fēlix opprimitur hortatur eundem ad celerem re/
ditum.

Mpie cur nostros potuisti linqueř uultus?
Perfide tu posthac non philochrysus eris,
Cara tibi dico mendaci nomine sed tu
Næ minimum curas nomina nostra quidem,
Dicebas non posse meo sine uiuere uultu.
Nec sine me paruo uiuere posse die:
Nunc crudelis abes nec te mea uulnera tangūt:
Atq; nouam dominam pectore forte foues:
Hæccine sancta fides quam tu mihi sponte dedisti.
Hæccine signa animi sunt philochryse pii?
Quo iurata abiit ueneranda potentia diuum?
Quo fictæ lachrymæ pallidus arte color?
Quo fugere meo nimium crudelia cordi,

26

Oscula quæ uitam corripuere mihi.
Accipe deseritæ pœx sit crudelis imago:
Ut noris quanti sis mihi causa mali.
Quæ primæ in oceano clauduntur lumina phœbi:
Pro somniachrymæ proq; quiete dolor.
Sunt mibi pro molli gemitus/suspiria lecto:
Et noctem mortis nomen habere puto:
Nox mihi(q longa est)offert tua numina semper:
Alloquor atq; deum te philochryse meum.
Ah quotiens grata miseram me tangere dextra
Crederis:ah quotiens oscula grata dare?
Irrita sed miseri sunt deniq; gaudia cordis:
Quando abes hinc uitæ gratia sola mex'.
Atq; ubi iam surgens spargit sua lumina phœbus.
Scilicet a uiduo pallida surgo toro.
Et lachrymas abstergo meas:celoq; dolorem:
Ne uideat durus crima nostra pater.
Aut quem dura mihi iunxerunt fata maritum.
Spem uultus/durum pectora uulnus habent.
Interdum & querulæ fugiunt a pectore uoces:
Et fluit in pectus lachryma sæpe meum:
Quæ lachrymis sit causa furens uult scire maritus:
Ast amor ingenium cōmodat atq; metus.
Non ego fœmineas nimirum excogitato causas:
Sed quas non fingat calidus arte senex.

E ii

Tu linguam tu corda tenes: tu laminestris:
Teq; suum retinent pectora noscere: am: m:
Hæc philochryse fidem & uerum testantur a nobis
Quā cupiam uultus hæc tibi signa tuos.
At philochryse pio nimium crudelis: toris:
Hinc abis: & nostri non memor esse potes?
Quod si crudelis steterit sententia duro:
(Crede mihi) gladio pectora moesta petam.
At si forte malo quæreris succurere tanto.
Festina huc gressus uertere quæso tuos:

Precat̄ chrysæa deos: ut philochrysum mille sup
pliciorū gñib; de medio tollat ppteræa q; datā fidē pfi
dissimæ soluerat: & eidē īfinita mala īprecatur.

Eu quas/o/supi colitis nūc obsecro sedes?
h Aut sibi quid tātum numina uestra tenet?
Ira ubi nūc uestra est: totū q; territat orbē?
Numina cur aliquis spernere uestra potest?
Nunc ubi formidanda tenes tua fulmina summe
Iuppiter an poscunt ocia tanta manus?
Illa tua uibranda manu nunc hercule duco
In quo nulla tui cura metusq; uiget:
Cur tua magne pater philochrysus numina spernit
Impune? & soluit iura fidemq; datam?

27

mensi splendor olympi:
tra fortia tela tegi:
philochrysi pectora: qui te
raudis habere suæ

Et tu fortis am: nulla potentia par est:
Quia potis es leniente crima tanta pati:
Cœlicolæq; omnes cur non ostenditis iras:
Illum multiplici tollite morte uirum
Inq; unum terras philochrysum & uertite cœlum;
Et possunt homines quicquid habere mali.
Illi exemplo discat quicunq; timere
Perfidiae pœnas numina sancta precor.
Vos olim leuior grauiores mouit ad iras
Causa: quid o super iam mora tanta petit:
Ultio nulla quidem fuerit crudelis habenda:
Quæ fuerit tantum scilicet ulta nefas.
Cur uos o superi philochysi crima lœdunt:
Multo q; miseræ pectora mœsta minus:
Hoc si forte piis detur contingere uotis.
Nimirum pœnas perferet ille graues.
Scilicet o superi diuersa exquirere amantes:
Quodq; bonum fuerat reddere uelle malum.
Ex iis quæ timui quondam male sana periclis
Vnum aliquod subeat quo sit & ipse miser.
Impius ille quidem miseram me lusit amantem:

Et me contempta carpitur igne
Hoc precor hoc superi miseræ
Dum fleo ne lachrymis ridea
Lamentatio Chrysostomi

Hac ultima epistola lachrymata chrysea iprecat
sibi ipsi quod plurimas calamitates: deinceps se iterfecturam
continuo promittit: quoniam philochrysum fluctibus
obrutum fuisse audiuit.

E miseram quod falsa meas peruenit ad aures
Fama uolans zephyris oxyus atque noto?
Heu quod certa fides rumor est prebita falso?
Vsq; adeo nos tristis credimus usq; metus.
Ah scelus infandum/ quotiens insana putauit
Posse alios ignes numen habere meum?
Ah quotiens irata illi discrimina mille
Optauit: & mortis impia mille modos?
Ille sed ob nimium certe miserandus amorem
Dum celeres reditus ad mea uota parat:
Non expectato concendit tempore classem
Obrutaque est saeuia naufragia puppis aquis
Forsitan ille meis pacibus uotisq; malignis
Crudeles habuit in sua uota deos.
Heu duce me corpus saeuia nunc errat in undis:
Quo nihil in toto pulchrius orbe fuit,

neu iam philochryse marinis
tuum corpus arena tegit
ariæ conuertite vestræ
ne: sim is anguibus ipsa cibus .
Subo r. tro cane tristia tecto .
da uenturi signa tremenda malo
hic æternæ stygiæ sint oro tenebræ :
Visere ne lucem lumina nostra queant :
Et fruges mihi terra neget . sit inutilis aer /
Et phœbus semper frigida membra sinat .
Sola maris terræq; feram discrimina cuncta :
In me unam superi uertite cuncta mala .
Q um cupiam meritas uotis auertere pœnas
Tunc mihi tunc fiant impia fata magis .
Ast ego non quæram tantos lenire dolores :
Exoptans uitæ tempora longa meæ :
Hic philochryse dies miseræ pars ultima uitæ
Eripiet tantis pectora mœsta malis .
Q uaq; manu scripta est infœlix littera iam iam
Hæc eadem pectus percutit ense meum .

Accipe lector Opusculum lepidū Bononiæ im
pressum p Benedictum Hectoris Bonoñ. M I I D.
octauo Kalendas Ianuarii . ILL, IO, Bentiuolo, II.
P.P.P. fœliciter gubernante ,

Esemplare completo, di cc. 32 con
nuova numerazione manoscritta, più
una guardia anteriore scritta.

Febbraio 1920

